

E. Gulbja Laboratorija

NIPT

INFORMATĪVS MATERIĀLS PACIENTIEM

KAS IR NIPT TESTĒŠANA UN KĀDĒĻ TO VEIC?

NIPT (Non Invasive Prenatal Testing) jeb neinvazīva prenatalā augļa hromosomu izmeklēšana mātes asinīs ir tests, ko veic grūtniecēm, lai pārliecinātos, ka augļa hromosomālais komplekts atbilst normai.

NIPT tests var sniegt vērtīgu informāciju gadījumos, kad:

- grūtnieču bioķīmiskā skrīninga rezultāti norāda uz paaugstinātu risku
- USG rādītāji, kas neatbilst normai
- mātes vecums ir virs 35 gadiem
- iepriekšējā(s) grūtniecībā(s) tikusi konstatēta augļa hromosomālā patoloģija

Testu iespējams veikt arī gadījumos, kad hromosomālo anomāliju risks nav paaugstināts. NIPT vairumā gadījumu ļauj izvairīties no invazīvām prenatalām manipulācijām – horija bārktiņu izmeklēšanas vai amniocentēzes, kas nelielā skaitā gadījumu (<1%) ir saistītas ar grūtniecības komplikācijām un grūtniecības pārtraukšanās risku.

NIPT testu ir iespējams veikt, sākot ar 10. grūtniecības nedēļu, taču rekomendējamais laiks NIPT analīzei ir pēc bioķīmiskā grūtnieču skrīninga rezultātu saņemšanas. Tests veicams arī dvīņu grūtniecības gadījumos.

KO NOSAKA “NIPT” UN “NIPT PLUS” TESTI?

NIPT

Paredzēts biežāko hromosomālo aneiploīdiju jeb hromosomu skaita izmaiņu noteikšanai:

- 13. hromosomas trisomija – Patau sindroms
- 18. hromosomas trisomija – Edwardsa sindroms
- 21. hromosomas trisomija – Dauna sindroms.
- Dzimumhromosomu skaita izmaiņas (X un Y).

NIPT Plus

Paredzēts visu hromosomu aneiploīdiju analīzei, kā arī biežāko hromosomālo mikrodelēcijas sindromu noteikšanai: Cri du chat, 1p36 delēcija, DiGeorge II, Wolf Hirschorn, Prader-Willi/Angelman, Jacobsen, Langer Giedion, Phelan McDermid, 16p11 delēcija.

KĀDS MATERIĀLS TIEK ANALIZĒTS NIPT TESTA LAIKĀ?

NIPT ir ģenētiska analīze un tā tad tiek analizēts ģenētiskais materiāls – DNS.

Materiāls NIPT izmeklējuma veikšanai ir mātes asinīs atrodamās augļa (placentas) DNS. Katra cilvēka asinīs ir brīvi cirkulējošas DNS molekulas, kas tur nonāk dažādām šūnām ejot bojā normāla šūnas dzīves cikla beigās. Grūtniecības laikā placentas šūnu DNS nonāk mātes asinīs.

NEPIECIEŠAMIE PRIEKŠNOSACĪJUMI NIPT TESTA VEIKŠANAI

Asinīs NIPT testam var nodot jebkurā E. Gulbja Laboratorijas filiālē visa Latvijā. Analizējamo materiālu nav iespējams nodot piektdienās, sestdienās un svētdienās.

Svarīgs faktors, lai NIPT testa rezultāti būtu ticami, ir pietiekams augļa DNS īpatsvars.

Minimālais augļa DNS īpatsvars (fetal fraction), precīzai NIPT rezultātu interpretācijai ir 3,5%. Ne visām grūtniecēm pēc 10. grūtniecības nedēļas tas sasniedz nepieciešamo daudzumu. Parasti grūtniecībai progresējot, augļa DNS daudzums pieaug, taču retos gadījumos tā arī nenasniedz minimāli nepieciešamo, kas varbūt saistīts ar grūtnieces svaru vai citām individuālām fizioloģiskām īpatnībām. Augļa DNS īpatsvars pats par sevi nav rādītājs augļa hromosomu statusam.

Gadījumā, ja augļa DNS īpatsvars ir <3,5%, laboratorija lūdz grūtnieci atkārtoti nodot materiālu izmeklēšanai ne ātrāk kā 15 dienas pēc pirmās asins paņemšanas reizes. E. Gulbja Laboratorijā šādā gadījumā testēšana tiek atkārtota bez maksas.

Retos gadījumos var tikt iegūti nepietiekami skaidri rezultāti. Arī šādos gadījumos testu var būt nepieciešams atkārtot.

KO DARĪT, JA NIPT TESTA REZULTĀTS NORĀDA UZ AUGSTU RISKU?

Šādā situācijā Jūsu ārstam NIPT rezultāts ir jāizvērtē kopā ar citiem rādītājiem (USG, bioķīmiskais skrīnings, pacienta personīgā un ģimenes anamnēze), lai lemtu par turpmāko izmeklējumu gaitu. NIPT testa rezultātus var apstiprināt vai izslēgt tikai invazīvas procedūras – amniocentēze vai horija bārkstīņu izmeklēšana.